

Brussel, 18 november 2022
(OR. en)

14948/22

LIMITE

INDEF 18
COPS 553
POLMIL 278
IND 487
MAP 42
COMPET 920
FISC 228
CODEC 1775

NOTA I/A-PUNT

---

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot vaststelling van de wet ter versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen - Algemene oriëntatie

---

1. Op 19 juli 2022 heeft de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad haar voorstel ingediend voor een verordening tot vaststelling van de wet ter versterking van de Europese defensie-industrie door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen¹.
2. Met dit voorstel gaf de Commissie vervolg aan haar voornemen om een instrument voor de korte termijn op te zetten om de Europese industriële capaciteit op defensiegebied te versterken door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen door de EU-lidstaten, zoals aangekondigd in de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen van 18 mei 2022².
3. De Ad-hocgroep defensie-industrie heeft zich op 20 juli 2022, onder het Tsjechische voorzitterschap, voor het eerst over het voorstel gebogen. Op 17 november 2022 kreeg de tekst in de bijlage bij deze nota brede steun van de delegaties.

---

¹ Doc. 11531/22.

² Doc. 9033/22 + ADD1.

4. Het voorzitterschap verzoekt het Comité van permanente vertegenwoordigers derhalve het akkoord over de tekst in de bijlage te bevestigen en deze aan de Raad voor te leggen met het oog op een algemene oriëntatie.
  5. De wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke Commissievoorstel zijn **vetgedrukt en onderstreept** en met vierkante haken aangeduid.
-

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van het instrument voor de versterking van de Europese defensie-industrie [...] door middel van gemeenschappelijke [...] aanbestedingen [...]

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 173, lid 3,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

---

¹ PB C van , blz. .

- (1) De staatshoofden en regeringsleiders van de EU hebben zich er op 11 maart in Versailles toe verbonden "de Europese defensievermogens te versterken" in het licht van de Russische militaire agressie tegen Oekraïne. Zij kwamen overeen de defensie-uitgaven te verhogen, de samenwerking te intensiveren door middel van gezamenlijke projecten en gemeenschappelijke aanbestedingen voor defensievermogens, tekorten te dichten, innovatie te stimuleren en de defensie-industrie van de EU, **waaronder kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)**, te versterken en te ontwikkelen.
- (2) De ongerechtvaardigde invasie van Oekraïne door de Russische Federatie op 24 februari 2022 en het aanhoudende gewapende conflict in Oekraïne hebben duidelijk gemaakt dat het van cruciaal belang is [...] **onmiddellijk** iets te doen aan de bestaande tekortkomingen. Er is opnieuw sprake van zware oorlogvoering en territoriale conflicten in Europa, en dit vraagt om een aanzienlijke verhoging van de capaciteit van de lidstaten om de meest dringende en kritieke lacunes op te vullen, met name die welke zijn verergerd door de overdracht van defensieproducten aan Oekraïne.
- (3) Op 18 mei 2022 hebben de Commissie en de hoge vertegenwoordiger een gezamenlijke mededeling gepresenteerd over de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen en de te volgen koers. In de mededeling werd erop gewezen dat er binnen de EU sprake is van financiële, industriële en vermogenstekorten op defensiegebied. **De aandacht werd met name gevestigd op de vermogenstekorten met onmiddellijke gevolgen voor de vrijheid van handelen van de strijdkrachten van de EU-lidstaten en op de dringende noodzaak bepaalde voorraden aan te vullen om systemen uit het Sovjettijdperk te vervangen en de strategische vermogens te versterken.**
- (4) Een specifiek kortetermijninstrument, ontworpen in een geest van solidariteit, werd genoemd als een instrument om de lidstaten op vrijwillige basis aan te sporen tot gemeenschappelijke aanbestedingen om de meest dringende en kritieke leemten, met name die welke zijn ontstaan door de reactie op de huidige Russische agressie, op een gezamenlijke manier op te vullen.

- (5) Een dergelijk nieuw instrument zal bijdragen tot de versterking van de gemeenschappelijke defensieaanbestedingen en, via de bijbehorende financiering van de Unie, tot de versterking van de industriële defensievermogens van de EU.
- (6) Het versterken van de Europese industriële en technologische defensiebasis (EDTIB) moet daarom centraal staan in deze inspanningen. Er bestaan namelijk nog steeds problemen, lacunes en [...] **versnippering, wat voor een gebrek aan** [...] voldoende gezamenlijke actie en [...] **interoperabiliteit** van producten zorgt.

(6 a) De specifieke voorwaarden en criteria die bij deze verordening worden vastgesteld, zijn ingegeven door specifieke omstandigheden en de huidige termijnen.

- (7) In de huidige context van de defensiemarkt, die wordt gekenmerkt door een toenemende veiligheidsdreiging en het realistische vooruitzicht van een hoogintensief conflict, verhogen de lidstaten hun defensiebegrotingen snel en streven zij naar soortgelijke aankopen. Het gevolg hiervan is dat de vraag groter [...] **kan worden** dan de productiecapaciteit op het gebied van de Europese industriële en technologische defensiebasis, die momenteel is afgestemd op vreedstijd.
- (8) Als gevolg daarvan kan een sterke prijsinflatie worden verwacht, evenals langere leveringstermijnen, waardoor de veiligheid van de Unie en haar lidstaten in gevaar kan komen. De defensie-industrie moet voor voldoende productiecapaciteit zorgen om de orders te kunnen verwerken, alsook voor de beschikbaarheid van kritieke grondstoffen en subcomponenten. Producenten kunnen namelijk prioriteit geven aan grote orders, waardoor de meest kwetsbare landen mogelijk in de problemen komen omdat zij niet over de kritieke omvang en financiële middelen beschikken om grote bestellingen op zich te nemen.

- (9) Voorts moet ervoor worden gezorgd dat de toegenomen uitgaven tot een veel sterkere Europese technologische en industriële defensiebasis **in de hele Unie** leiden. Zonder coördinatie en samenwerking [...] **kunnen** de **toegenomen nationale investeringen** de versnippering [...]namelijk nog vergroten [...].
- (10) In het licht van deze uitdagingen en de daarmee gepaard gaande structurele veranderingen [...] lijkt het noodzakelijk de aanpassing van de [...] **EDTIB** te versnellen, het concurrentievermogen en de efficiëntie ervan te vergroten en aldus bij te dragen tot de versterking en hervorming van de industriële defensievermogens van de lidstaten. Om de industriële tekorten aan te pakken, moeten onder meer de dringendste lacunes snel worden weggewerkt.
- (11) Gemeenschappelijke investeringen en aanbestedingen op defensiegebied moeten in het bijzonder worden gestimuleerd, aangezien dit soort gezamenlijke acties ervoor zouden zorgen dat de noodzakelijke veranderingen in de [...] **EDTIB** door samenwerking plaatsvinden, zodat verdere versnippering [...] wordt voorkomen.

- (12) Daartoe moet een kortetermijninstrument voor de intensivering van de samenwerking tussen de lidstaten in de fase van aanbestedingen op defensiegebied (het "instrument") worden ingesteld. Het zal de lidstaten stimuleren gezamenlijke acties te ondernemen, en met name, wanneer zij aankopen doen om deze leemten op te vullen, dit gezamenlijk te doen, en zo het niveau van interoperabiliteit te verhogen en hun industriële defensievermogens te versterken en te hervormen.
- (13) Het kortetermijninstrument moet de complexiteit en de risico's van [...] **gemeenschappelijke aanbestedingen** compenseren en tegelijkertijd schaalvoordelen mogelijk maken bij de door de lidstaten ondernomen acties ter versterking en modernisering van de [...] **EDTIB**, waardoor de veerkracht van de capaciteit en de voorzieningszekerheid van de Unie worden vergroot. Door gemeenschappelijke aanbestedingen te stimuleren, zouden ook de kosten van het **levenscyclusbeheer** van de systemen dalen. **Bij de toepassing van het instrument moeten inspanningen worden geleverd ter versterking van de Europese markten, diensten en systemen op het gebied van defensie en veiligheid, met een gelijk speelveld voor de leveranciers uit alle EU-lidstaten. Gemeenschappelijke aanbestedingen op een gemeenschappelijke markt voor de EDTIB maken schaalvoordelen mogelijk en zorgen voor innovatie en efficiëntie wat betreft productie en technologie.**

- (14) Dit instrument zal voortbouwen op en rekening houden met de werkzaamheden van de taskforce voor gemeenschappelijke aanbestedingen op defensiegebied die — zoals aangekondigd in de gezamenlijke mededeling over de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen en de te volgen koers — door de Commissie en de hoge vertegenwoordiger/hoofd van het agentschap is opgericht om de aanbestedingsbehoeften op defensiegebied op zeer korte termijn te coördineren en samen te werken met de lidstaten en EU-defensiefabrikanten ter ondersteuning van gemeenschappelijke aanbestedingen voor het aanvullen van voorraden, met name in het licht van de steun aan Oekraïne.
- (15) Het instrument [...] **moet zorgen voor samenhang** met bestaande samenwerkingsinitiatieven van de EU op het gebied van defensie, zoals [...] **het vermogensontwikkelingsplan (CDP), de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD), het Europees Defensiefonds (EDF) en de permanent gestructureerde samenwerking (PESCO), en creëert synergieën met andere EU-programma's. Het instrument strookt volledig met de ambitie van het strategisch kompas. Waar nodig kan ook rekening worden gehouden met regionale en internationale prioriteiten, onder meer in de context van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, indien deze stroken met de prioriteiten van de Unie en geen lidstaten of geassocieerd landen beletten om deel te nemen, waarbij wordt getracht dubbel werk te vermijden.**

- (16) Aangezien het instrument tot doel heeft het concurrentievermogen en de efficiëntie van de defensie-industrie van de Unie te vergroten, moeten gemeenschappelijke overheidsopdrachten — om van het instrument te kunnen profiteren — worden geplaatst bij [...] **aannemers of onderaannemers** die in de Unie of in geassocieerde landen zijn gevestigd en niet onder zeggenschap staan van niet-geassocieerde derde landen of entiteiten uit niet-geassocieerde derde landen. In die context moet onder "zeggenschap **over een aannemer of onderaannemer**" worden verstaan het vermogen om beslissende invloed op een [...] **aannemer of onderaannemer** uit te oefenen, hetzij direct, hetzij indirect via een of meer intermediaire juridische entiteiten. Daarnaast moeten de voor de gemeenschappelijke aanbesteding gebruikte infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen van de bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken aannemers en onderaannemers zich op het grondgebied van een lidstaat of een geassocieerd derde land bevinden, teneinde de bescherming van de [...] veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten veilig te stellen.
- (17) In bepaalde omstandigheden moet kunnen worden afgeweken van het beginsel dat aannemers en onderaannemers die bij een door het instrument gesteunde gemeenschappelijke aanbesteding betrokken zijn niet onder zeggenschap van niet-geassocieerde derde landen of entiteiten uit niet-geassocieerde derde landen staan. In dat verband kan een in de Unie of in een geassocieerd [...] land gevestigde [...] **aannemer of onderaannemer** die onder zeggenschap staat van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land, als aannemer [...] **of** onderaannemer betrokken zijn bij de gemeenschappelijke aanbesteding, **op voorwaarde dat** [...] is voldaan aan strikte voorwaarden met betrekking tot de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten, zoals vastgesteld in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid uit hoofde van titel V van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), onder meer wat betreft de versterking van de Europese technologische en industriële defensiebasis.
- (18) De gemeenschappelijke aanbestedingsprocedures en overheidsopdrachten omvatten bovendien ook het vereiste dat het defensieproduct niet onderworpen is aan [...] **een** beperking door een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land **op het gebruik ervan door de lidstaten**.

- (19) Subsidies in het kader van het instrument [...] **moeten** de vorm aannemen van financiering die niet gekoppeld is aan kosten op basis van prestaties ten opzichte van werkpakketten, mijlpalen of streefdoelen van het gemeenschappelijke aanbestedingsproces, teneinde het nodige stimulerende effect te creëren.
- (20) [...] **De Commissie, bijgestaan door het in artikel 14 bedoelde comité**, moet bepalen [...] welke de [...] financierings**prioriteiten en de toepasselijke financieringsvoorwaarden in het werkprogramma zijn.**
- (21) Om het stimulerende effect te genereren, **moet** het niveau van de bijdrage van de Unie [...] **voor elke actie kunnen worden** gedifferentieerd op basis van factoren zoals [...] de complexiteit van de gemeenschappelijke aanbesteding, [...] de kenmerken van de samenwerking [...] **of** het aantal deelnemende lidstaten of geassocieerde landen of de opname van extra lidstaten of geassocieerde landen in bestaande samenwerkingsverbanden.

- (22) De lidstaten moeten een aanbestedingsagent aanwijzen om namens hen een gemeenschappelijke aanbesteding uit te voeren. De aanbestedingsagent moet een in een lidstaat of in een geassocieerd [...] land gevestigde aanbestedende dienst als bedoeld in de Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU zijn, [...] **of het Europees Defensieagentschap of een internationale organisatie.**

- (23) Overeenkomstig artikel 193, lid 2, van het Financieel Reglement is ook een reeds begonnen actie subsidiabel mits de aanvrager kan aantonen dat het noodzakelijk was de actie reeds vóór ondertekening van de subsidieovereenkomst aan te vangen. De financiële bijdrage mag echter geen betrekking hebben op een periode die voorafgaat aan de datum van indiening van de subsidieaanvraag, behalve in naar behoren gemotiveerde uitzonderlijke gevallen. Om te voorkomen dat de steun van de Unie onderbroken wordt en de belangen van de Unie zo kunnen worden geschaad, moet het mogelijk zijn om in het financieringsbesluit te voorzien in financiële bijdragen voor acties, **zelfs indien deze vóór de indiening van de subsidieaanvraag van start zijn gegaan. De illegale, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische agressie tegen Oekraïne heeft de Europese veiligheidscontext drastisch veranderd, waardoor de vermogens en de voorraden van de strijdkrachten moeten worden aangepast aan de mogelijkheid van een hoogintensief conflict. De hieruit volgende nieuwe behoeften aan defensie-uitrusting heeft op de Europese markt voor defensie-uitrusting een structurele verandering teweeggebracht, waaraan de defensie-industrie zich dringend moet aanpassen. Om de productiecapaciteit en -snelheid te verhogen, moeten de productiesystemen worden gewijzigd en de termijnen worden ingekort, zonder in te boeten op de kostenefficiëntie. In afwijking van artikel 193, lid 3, van de Financieel Reglement moeten samenwerkingen tussen lidstaten die na de datum van de bekendmaking van het Commissievoorstel voor het instrument, namelijk 19 juli, [...] 2022, [...] maar vóór de inwerkingtreding ervan zijn aangegaan en die gericht zijn op de meest dringende en kritieke behoeften aan defensieproducten, met terugwerkende kracht in aanmerking komen voor financiering, mits kan worden aangetoond dat het perspectief van EU-financiering de samenwerking heeft gestimuleerd en deze samenwerkingen bijdragen aan de doelstellingen van de verordening en voldoen aan de vereisten die erin zijn vastgesteld.**

(23 a) Deze verordening doet geen afbreuk aan de voorschriften die met name zijn vastgesteld in Richtlijn 2009/81/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen door aanbestedende diensten van bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten op defensie- en veiligheidsgebied. Artikel 8 ervan voorziet echter wel in specifiekere subsidiabiliteitsvereisten. Richtlijn 2009/81/EG bepaalt dat de lidstaten in hun nationale wetgeving de mogelijkheid kunnen bieden om in de aanbestedingsstukken vereisten op te leggen met betrekking tot de bescherming van de bevoorradingszekerheid en gegevensbeveiliging. Artikel 8 van deze richtlijn bouwt voort op deze bepalingen en roept verplichtingen voor de aanbestedingsagent in het leven wat betreft de subsidiabiliteitsvereisten die in de aanbestedingsstukken moeten worden opgenomen. Deze verplichtingen moeten voorrang hebben op andersluidende wetgeving van de lidstaat waar de aanbestedingsagent is gevestigd.

(24) Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 (het "Financieel Reglement") is op dit programma van toepassing. Het bevat regels voor de uitvoering van de Uniebegroting, daaronder begrepen regels voor subsidies.

- (25) In deze verordening worden voor het fonds **voor de periode vanaf de inwerkingtreding van deze verordening tot en met 31 december 2024** de financiële middelen vastgelegd die voor het Europees Parlement en de Raad in de loop van de jaarlijkse begrotingsprocedure het voornaamste referentiebedrag vormen in de zin van punt 18 van het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen² (het "Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020").

---

² PB L 433I van 22.12.2020, blz. 28.

- (26) Overeenkomstig het Financieel Reglement, Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad³, Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad⁴, Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad⁵ en Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad⁶ moeten de financiële belangen van de Unie worden beschermd door evenredige maatregelen, daaronder begrepen voorkoming, opsporing, correctie en onderzoek van onregelmatigheden en fraude, terugvordering van verloren gegane, onverschuldigd betaalde of onjuist bestede financiële middelen alsmede, in voorkomend geval, oplegging van administratieve sancties. In het bijzonder kan het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) overeenkomstig Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 en Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 onderzoeken uitvoeren, waaronder controles en verificaties ter plaatse, om vast te stellen of er sprake is van fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad. Overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad kan het Europees Openbaar Ministerie overgaan tot onderzoek en vervolging van fraude en andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad in de zin van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad⁷. Personen of entiteiten die middelen van de Unie ontvangen, moeten overeenkomstig het Financieel Reglement ten volle meewerken aan de bescherming van de financiële belangen van de Unie, de nodige rechten en toegang verlenen aan de Commissie, OLAF, het EOM en de Europese Rekenkamer alsmede ervoor zorgen dat derden die betrokken zijn bij de uitvoering van middelen van de Unie gelijkwaardige rechten verlenen.
- (27) Volgens artikel 94 van Besluit 2013/755/EU van de Raad⁸ komen in landen en gebieden overzee (LGO's) gevestigde personen en entiteiten in aanmerking voor financiering, overeenkomstig de voorschriften en doelstellingen van het instrument en eventuele regelingen die van toepassing zijn op de lidstaat waarmee het desbetreffende land of gebied overzee banden heeft.

---

³ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1).

⁴ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1).

⁵ Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2).

⁶ Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie ("EOM") (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1).

⁷ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29).

⁸ Besluit 2013/755/EU van de Raad van 25 november 2013 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie ("LGO-besluit") (PB L 344 van 19.12.2013, blz. 1).

(27 a) Voor de toepassing van deze verordening moet onder defensieproducten worden verstaan producten die binnen het toepassingsgebied van artikel 2 van Richtlijn 2009/81/EG vallen, met name de soorten producten op de in Besluit 255/58 van de Raad van 15 april 1958 vastgestelde lijst van wapens, munitie en oorlogsmateriaal. Deze lijst omvat alleen materieel dat is ontworpen, ontwikkeld en geproduceerd voor specifiek militaire doeleinden. Het betreft evenwel een generieke lijst, die ruim moet worden geïnterpreteerd in het licht van de ontwikkeling van de technologie, het aanbestedingsbeleid en de militaire behoeften, die leiden tot de ontwikkeling van nieuwe soorten materieel, bijvoorbeeld op basis van de gemeenschappelijke militaire lijst van de Unie. Voor de toepassing van deze verordening moeten onder defensieproducten ook producten vallen die, hoewel zij oorspronkelijk zijn ontworpen voor civiel gebruik, later zijn aangepast aan militaire doeleinden, om te worden gebruikt als wapens, munitie of oorlogsmateriaal.

(27 b) Overeenkomstig artikel 4, lid 2, VEU, blijft de nationale veiligheid de uitsluitende verantwoordelijkheid van elke lidstaat.. De lidstaten bepalen onderling welke regelingen van toepassing zijn op de bescherming van gerubriceerde informatie in het kader van de gemeenschappelijke aanbestedingen, overeenkomstig hun nationale wet- en regelgeving.

(27 c) De Commissie beschermt gerubriceerde EU-informatie overeenkomstig de in Besluit (EU, Euratom) 2015/444 vastgestelde veiligheidsvoorschriften. Zoals bepaald in Overeenkomst 2011/C 202/05 en Besluit 2013/488/EU van de Raad bieden de lidstaten eenzelfde mate van bescherming van gerubriceerde EU-informatie als de in Besluit 2013/488/EU van de Raad vastgestelde veiligheidsvoorschriften.

(27 d) Deze verordening doet geen afbreuk aan de beslissingsvrijheid van de lidstaten in hun uitvoerbeleid voor defensiegerelateerde producten.

- (28) Daar de doelstellingen van deze verordening niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie overeenkomstig het in artikel 5 VEU neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze verordening niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening wordt **een instrument ter versterking van** de Europese defensie-industrie [...] door middel van gemeenschappelijke aanbestedingen [...] (het "instrument") vastgesteld, **voor de periode vanaf de inwerkingtreding van deze verordening tot en met 31 december 2024.**

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- 1) **"gemeenschappelijke aanbesteding"**: een [...] aanbesteding die door [...] lidstaten gezamenlijk wordt uitgevoerd;
- 2) **"zeggenschap [...] over een aannemer of onderaannemer"**: het vermogen om beslissende invloed op een [...] **aannemer of onderaannemer** uit te oefenen, hetzij direct, hetzij indirect via een of meer intermediaire juridische entiteiten;
- 3) **"uitvoerende bestuursstructuur"**: een overeenkomstig nationaal recht aangewezen orgaan van een juridische entiteit dat in voorkomend geval aan de bestuursvoorzitter rapporteert en gemachtigd is om de strategie, doelstellingen en algemene richting van de juridische entiteit te bepalen, en dat belast is met het toezicht op en de monitoring van de bestuurlijke besluitvorming;
- 4) **"entiteit uit een niet-geassocieerd derde land"**: een juridische entiteit die in een niet-geassocieerd derde land is gevestigd of, indien het gaat om een juridische entiteit die in de Unie of een geassocieerd land is gevestigd, waarvan de uitvoerende bestuursstructuur zich in een niet-geassocieerd derde land bevindt;

- 5) **"aanbestedingsagent"**: een aanbestedende dienst **als bedoeld in de Richtlijnen 2014/24/EU en 2014/25/EU** die gevestigd is in een lidstaat of in een geassocieerd land, **of het Europees Defensieagentschap of een internationale organisatie**, die door [...] lidstaten is aangewezen om namens hen een gemeenschappelijke aanbesteding uit te voeren [...];
- 5 a) "defensieproducten": producten die binnen het toepassingsgebied van artikel 2 van Richtlijn 2009/81/EG vallen.**
- 5 b) "gerubriceerde informatie": informatie of materiaal in ongeacht welke vorm waarvan de openbaarmaking zonder machtiging de belangen van de Unie of van een of meer van haar lidstaten in meerdere of mindere mate kan schaden en die/dat een EU-rubricering of een overeenkomstige rubricering draagt die strookt met de Overeenkomst tussen de lidstaten van de Europese Unie, in het kader van de Raad bijeen, betreffende de bescherming van in het belang van de Europese Unie uitgewisselde gerubriceerde informatie;**
- 5 c) "gevoelige informatie": niet-gerubriceerde informatie en gegevens die moeten worden beschermd tegen ongeoorloofde toegang of openbaarmaking op grond van in Unierecht of nationaal recht vastgelegde verplichtingen, indien van toepassing, dan wel om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of veiligheid van een natuurlijke persoon of rechtspersoon te waarborgen;**
- 6) [...]

Artikel 3
Doelstellingen

1. Het instrument heeft de volgende doelstellingen:
  - a) bevordering van het concurrentievermogen en de efficiëntie van de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB), **waaronder kmo's en middelgrote beursgenoteerde ondernemingen (midcaps)**, voor een veerkrachtigere Unie, met name door de aanpassing van de industrie aan structurele veranderingen, met inbegrip van **de creatie en** uitbreiding van [...] productiecapaciteit **en de openstelling van de toeleveringsketens in de hele Unie**, gezamenlijk te versnellen, **zodat de EDTIB kan zorgen voor de defensieproducten die de lidstaten nodig hebben**;
  - b) bevordering van de samenwerking tussen de [...] lidstaten op het gebied van aanbestedingen op defensiegebied [...] **teneinde bij te dragen** tot solidariteit, interoperabiliteit [...] **en** het voorkomen van verdringingseffecten, [...] versnippering **te voorkomen** en [...] de doeltreffendheid van overheidsuitgaven **te verhogen**.
2. Bij het nastreven van de doelstellingen wordt de nadruk gelegd op het versterken en ontwikkelen van de **EDTIB in de hele** Unie [...] zodat deze met name kan voorzien in de meest dringende en kritieke behoeften aan [...] defensieproducten, [...] **waaronder** die welke aan het licht zijn gekomen bij of zijn verergerd door de reactie op de Russische agressie tegen Oekraïne, [...] **zoals de verzending van defensieproducten naar Oekraïne, rekening houdend met** de werkzaamheden van de taskforce voor gemeenschappelijke aanbestedingen op defensiegebied **en in overeenstemming met de doelstellingen van het strategisch kompas. Dit kan worden verwezenlijkt door voorraden aan te vullen en capaciteiten te vervangen en te versterken.**

Artikel 4
Begroting

1. De financiële middelen voor de uitvoering van het instrument voor de periode vanaf de inwerkingtreding van deze verordening tot en met 31 december 2024 bedragen 500 miljoen EUR in lopende prijzen.
2. Het in lid 1 genoemde bedrag kan worden gebruikt voor technische en administratieve bijstand bij de uitvoering van het instrument, zoals activiteiten op het gebied van voorbereiding, monitoring, controle, audit en evaluatie, daaronder begrepen institutionele informatietechnologiesystemen.
3. De aan de lidstaten in gedeeld beheer toegewezen middelen kunnen op verzoek van de betrokken lidstaat naar het instrument worden overgeschreven onder de in de relevante bepalingen van de verordening gemeenschappelijke bepalingen uiteengezette voorwaarden. De Commissie voert die middelen rechtstreeks uit overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt a), van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 (het "Financieel Reglement"). Deze middelen worden gebruikt ten behoeve van de betrokken lidstaat.
4. Vastleggingen in de begroting voor activiteiten waarvan de uitvoering zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt, mogen in jaartranches worden verdeeld.

Artikel 5

[...] Geassocieerde landen [...]

Het instrument staat open voor deelname van [...] leden van de Europese Vrijhandelsassociatie die lid zijn van de Europese Economische Ruimte (geassocieerde landen), overeenkomstig de voorwaarden van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte.

Artikel 6

Uitvoering en vormen van EU-financiering

1. Het instrument wordt ten uitvoer gelegd via direct beheer, overeenkomstig het Financieel Reglement.
2. De EU-financiering stimuleert de samenwerking tussen de lidstaten om de in artikel 3 bedoelde doelstellingen te verwezenlijken. Bij de vaststelling van de financiële bijdrage wordt rekening gehouden met het gezamenlijke karakter van de gemeenschappelijke aanbesteding, vermeerderd met een passend bedrag om het stimulerende effect te creëren dat nodig is om de samenwerking aan te moedigen.

3. **In afwijking van artikel 193 van het Financieel Reglement, en** indien dit nodig is voor de uitvoering van een actie, kunnen de financiële bijdragen betrekking hebben op [...] **acties die zijn opgestart vóór** de datum van het verzoek om financiële bijdragen voor die actie, op voorwaarde dat [...] **deze acties** [...] niet **zijn** opgestart vóór **19 juli 2022 en niet zijn voltooid vóór de ondertekening van de subsidieovereenkomst. Acties die met terugwerkende kracht subsidiabel zijn, moeten voldoen aan alle subsidiabiliteitscriteria van de artikelen 7 en 8** [...].
4. In direct beheer uitgevoerde subsidies worden toegekend en beheerd overeenkomstig titel VIII van het Financieel Reglement.

Artikel 6 a

Gebruik van financiering die niet gekoppeld is aan kosten

1. **Subsidies nemen de vorm aan van niet aan kosten gekoppelde financiering als bedoeld in artikel 180, lid 3, van het Financieel Reglement.**
2. **Het niveau van de aan elke actie toegekende bijdrage kan worden bepaald op basis van factoren zoals:**
  - a) **de complexiteit van de gemeenschappelijke aanbesteding, waarvoor een deel van de verwachte omvang van het aanbestedingscontract en de bij gelijkaardige acties opgedane ervaring als maatstaf kan dienen;**
  - b) **de kenmerken van de samenwerking, die waarschijnlijk zullen leiden tot sterkere operabiliteitsresultaten en investeringssignalen op lange termijn naar het bedrijfsleven; of**

c) het aantal deelnemende lidstaten en geassocieerde landen of de opname van extra lidstaten en geassocieerde landen in bestaande samenwerkingsverbanden.

3. De financiële bijdrage van de Unie aan elke actie bedraagt maximaal 15 % van de geraamde waarde van de gemeenschappelijke overheidsopdracht per consortium van lidstaten en geassocieerde landen.

Artikel 7

Subsidiabele acties

1. Alleen acties die aan alle volgende criteria voldoen, komen in aanmerking voor **Unie**financiering **uit het instrument**:
  - a) de acties omvatten samenwerking **tussen subsidiabele entiteiten als bedoeld in artikel 9**, voor gemeenschappelijke aanbestedingen [...] **die gericht zijn op** de meest dringende en kritieke **behoeften** aan defensieproducten [...] **als bedoeld in artikel 3, lid 2, en die de doelstellingen van het instrument verwezenlijken**;
  - b) de acties omvatten nieuwe samenwerking of een uitbreiding van bestaande samenwerking naar **ten minste één** nieuwe lidstaat[...] of geassocieerd land[...];
  - c) de acties **die nieuwe samenwerking omvatten, ook binnen een bestaand kader, of een uitbreiding van bestaande samenwerking**, worden uitgevoerd door een consortium van ten minste drie lidstaten;
  - d) de acties voldoen aan de aanvullende voorwaarden van artikel 8.
2. De volgende acties komen niet in aanmerking voor financiering:

- a) acties voor gemeenschappelijke aanbestedingen van goederen of diensten die door het toepasselijke internationale recht verboden zijn;
- b) acties voor de gemeenschappelijke aanschaf van dodelijke autonome wapens zonder de mogelijkheid van betekenisvolle menselijke controle op beslissingen over selectie en betrokkenheid bij aanvallen op mensen.

Artikel 8

Aanvullende [...] subsidiabiliteitsvoorwaarden

1. De lidstaten of geassocieerde [...] landen wijzen een aanbestedingsagent aan die namens hen optreedt met het oog op de gemeenschappelijke aanbesteding. De aanbestedingsagent voert namens de **lidstaten en de geassocieerde landen** die deelnemen **aan de gemeenschappelijke aanbesteding**, de aanbestedingsprocedures uit en sluit de daaruit voortvloeiende [...] **overeenkomsten** met de aannemers. **De aanbestedingsagent kan aan de actie deelnemen als begunstigde en optreden als coördinator van het consortium, en kan derhalve middelen uit het instrument en van de lidstaten beheren en combineren.**
2. De in lid 1 bedoelde aanbestedingsprocedures zijn gebaseerd op een overeenkomst die door de deelnemende lidstaten met de aanbestedingsagent moet worden ondertekend onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in het in artikel 11 bedoelde werkprogramma. **In de overeenkomst worden met name de praktische regelingen bepaald die van toepassing zijn op de gemeenschappelijke aanbesteding en op het besluitvormingsproces met betrekking tot de keuze van de procedure, de beoordeling van de inschrijvingen en de gunning van de opdracht.**

3. Gemeenschappelijke aanbestedingsprocedures en overheidsopdrachten omvatten deelnamevereisten voor aannemers en onderaannemers die betrokken zijn bij de gemeenschappelijke aanbesteding als bedoeld in de leden 4 tot en met 1[...]1.
4. Aannemers en onderaannemers die bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken zijn, zijn gevestigd en hebben hun uitvoerende bestuursstructuren in de Unie **of in een geassocieerd land**. Zij staan niet onder zeggenschap van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land, **of, in het andere geval, zijn gescreend in de zin van Verordening (EU) 2019/452 en, zo nodig, onderworpen aan risicobeperkende maatregelen, rekening houdend met de doelstellingen van artikel 3.**
5. In afwijking van lid 4 mag een in de Unie of in een geassocieerd [...] land gevestigde juridische entiteit die onder zeggenschap staat van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land [...] deelnemen aan de gemeenschappelijke aanbesteding [...] indien zij garanties biedt [...] die zijn **geverifieerd** door de lidstaat of het geassocieerde [...] land waarin de **bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken aannemer of onderaannemer**. **De garanties waarborgen dat de betrokkenheid van de bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken aannemer of onderaannemer niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten zoals vastgesteld in het kader van het GBVB overeenkomstig titel V van het VEU, of met de in artikel 3 genoemde doelstellingen.**

6. [...]

7. **De in lid 5 bedoelde garanties kunnen gebaseerd zijn op een door de Commissie, bijgestaan door het in artikel 14 bedoelde comité, verstrekt gestandaardiseerd model, en maken deel uit van het bestek ter waarborging van een geharmoniseerd gebruik in de hele Europese Unie.** De garanties moeten met name aantonen dat er voor de gemeenschappelijke aanbestedingen maatregelen zijn getroffen die ervoor zorgen dat:
- a) de zeggenschap over de bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken aannemer of onderaannemer niet zodanig wordt uitgeoefend dat diens vermogen om de bestelling uit te voeren en resultaten te leveren wordt belemmerd of beperkt, en;

- b) de toegang van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land tot [...] **gerubriceerde informatie met betrekking tot de gemeenschappelijke aanbesteding** wordt verhinderd en de werknemers of andere personen die bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken zijn, beschikken over een door een lidstaat afgegeven nationale veiligheidsmachtiging, **overeenkomstig de nationale wet- en regelgeving.**

7 a. De aanbestedingsagent verstrekt de Commissie een kennisgeving over de in lid 4 bedoelde risicobeperkende maatregelen in de zin van Verordening (EU) 2019/452, of over de in lid 5 bedoelde garanties. Verdere informatie over de genomen risicobeperkende maatregelen of de garanties wordt op verzoek ter beschikking gesteld aan de Commissie. De Commissie stelt het in artikel 14 bedoelde comité in kennis van elke overeenkomstig dit lid verstrekte kennisgeving.

8. De infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen van de bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken aannemers en onderaannemers die voor de gemeenschappelijke aanbesteding worden gebruikt, bevinden zich op het grondgebied van een lidstaat of een geassocieerd [...] land. [...] De bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken aannemers en onderaannemers kunnen hun activa, infrastructuur, faciliteiten en middelen gebruiken die zich buiten het grondgebied van de lidstaten of van de geassocieerde derde landen bevinden of aldaar worden gehouden, **indien zij niet over de nodige infrastructuur, faciliteiten, activa en middelen in de Unie of in een geassocieerd land beschikken,** mits dergelijk gebruik niet in strijd is met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten en strookt met de in artikel 3 vastgestelde doelstellingen.

9. De gemeenschappelijke aanbestedingsprocedures en overheidsopdrachten omvatten ook het vereiste dat het defensieproduct niet onderworpen is aan een **directe** beperking van een niet-geassocieerd derde land of een entiteit uit een niet-geassocieerd derde land **of een indirecte beperking via een of meer intermediaire juridische entiteiten op het gebruik ervan door de lidstaten.**

9 a. In afwijking van lid 9 geldt het in dat lid bedoelde vereiste, in het licht van de huidige situatie en de dringende noodzaak van aanbestedingen met steun van het instrument, niet voor dringende en kritieke defensieproducten, mits is voldaan aan alle volgende voorwaarden:

- a) de aan de aanbesteding deelnemende lidstaten of geassocieerde landen verbinden zich ertoe te onderzoeken of het haalbaar is de aan de beperking onderworpen onderdelen te vervangen door alternatieve onderdelen van oorsprong uit de EU waarvoor geen beperkingen gelden;**
- b) de aangeschafte producten waren vóór 24 februari 2022 in gebruik bij de strijdkrachten van een meerderheid van de aan de gemeenschappelijke aanbesteding deelnemende lidstaten.**

10. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder "bij de gemeenschappelijke aanbesteding betrokken onderaannemers" verstaan [...] **elke entiteit die kritieke productiemiddelen levert met unieke kenmerken die essentieel zijn voor de werking van een product, en waaraan ten minste 10 % van de [...] waarde van de opdracht wordt toegewezen.**

a) [...]

b) [...]

c) [...]

10 a. De kosten van onderdelen van oorsprong uit niet-geassocieerde derde landen bedragen niet meer dan 30 % van de waarde van het eindproduct. Er worden geen onderdelen betrokken van niet-geassocieerde derde landen die in strijd zijn met de veiligheids- en defensiebelangen van de Unie en haar lidstaten, zelfs niet met inachtneming van het beginsel van goede nabuurschapsbetrekkingen.

Artikel 9

Subsidiabele entiteiten

Op voorwaarde dat zij voldoen aan de subsidiabiliteitscriteria van artikel 197 van het Financieel Reglement, komen de volgende entiteiten in aanmerking voor financiering:

- a) [...] overheidsinstanties [...] ⁹[...] ¹⁰[...] **van lidstaten**;
- b) overheidsinstanties van geassocieerde derde landen[...];

(b a) aanbestedingsagenten als bedoeld in artikel 2, lid 5.

Artikel 10

Toekenningscriteria

1. De Commissie beoordeelt de ingediende voorstellen op basis van de volgende **criteria voor de toekenning [...] van de subsidie**:

---

⁹ [...]

¹⁰ [...]

[...] **a)** het aantal lidstaten of geassocieerde landen dat aan de gemeenschappelijke aanbesteding deelneemt;

b) de geraamde waarde van de gemeenschappelijke aanbesteding;

[...] **c)** het [...] **bewijs** van de **bijdrage van de** actie aan het versterken en ontwikkelen van de [...] **EDTIB**, zodat deze met name kan voorzien in de meest dringende en kritieke behoeften aan defensieproducten als bedoeld in artikel 3, onder meer met betrekking [...] de leveringstermijnen [...], beschikbaarheid en levering;

d) het bewijs van de bijdrage van de actie aan het aanvullen van voorraden, ook die welke zijn uitgeput als gevolg van de reactie op de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde militaire agressie tegen Oekraïne, alsook aan het vervangen en versterken van capaciteiten als bedoeld in artikel 3;

2. [...]

[...] **e)** de [...] **reikwijdte** van de **bijdrage van de** actie aan het versterken van de samenwerking tussen de lidstaten of geassocieerde landen, **en met name het evenredige verdelen van technische financiële risico's en kansen op basis van een echt samenwerkingsmodel, evenals de** [...] interoperabiliteit van de **in het kader van deze verordening aangeschafte** producten;

4. [...]

5. [...]

6. [...]

f) de reikwijdte van de bijdrage van de actie aan het concurrentievermogen en de aanpassing van de EDTIB, ook door middel van de beoogde creatie of uitbreiding van de productiecapaciteit, de reservering van productiecapaciteit, en de voorzieningszekerheid;

g) de deelname van kmo's en midcaps, evenals nieuwe grensoverschrijdende samenwerking tussen aannemers en onderaannemers in de toeleveringsketens in de hele Unie;

[...] **h)** de kwaliteit en efficiëntie van de plannen voor de uitvoering van de actie.

2. De weging van de toekenningscriteria wordt bepaald door de Commissie, bijgestaan door het in artikel 14 bedoelde comité.

3. Op verzoek deelt de Commissie haar beoordelingen, samen met de door de aanvragers verstrekte onderliggende informatie, met het in artikel 14 bedoelde comité.

Artikel 11

Werkprogramma

1. Het instrument wordt uitgevoerd door middel van een **meerjarig** werkprogramma als bedoeld in artikel 110 van het Financieel Reglement.
2. De Commissie stelt het in lid 1 bedoelde werkprogramma door middel van een uitvoeringshandeling vast. Die uitvoeringshandeling wordt volgens de in artikel 14, lid 3, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

2 a. Het werkprogramma bevat het volgende:

- a) de desbetreffende financieringsprioriteiten, in overeenstemming met de in artikel 3, lid 2, bedoelde behoeften, een beschrijving van de acties waarbij wordt samengewerkt voor de gemeenschappelijke aanbesteding, de geraamde waarde van de gemeenschappelijke aanbesteding, en de procedure voor de beoordeling en selectie van de voorstellen;**
- b) het totaalbedrag van de Uniebijdrage voor elke van de desbetreffende financieringsprioriteiten;**
- c) de minimumwaarde van elke actie voor de gemeenschappelijke aanbesteding en het indicatieve bedrag van de financiële steun voor acties die door de lidstaten worden uitgevoerd, evenals — in voorkomend geval — stimulansen voor aanbestedingen met een hogere waarde en de opname van extra lidstaten of geassocieerde landen;**
- d) een beschrijving van de mijlpalen, die zodanig zijn gesteld dat forse vooruitgang wordt geboekt bij de uitvoering van de respectieve actie of te behalen resultaten, evenals de daarmee samengaande uitbetalingsbedragen;**
- e) de regelingen om te verifiëren of de mijlpalen zijn gehaald, of de voorwaarden zijn vervuld dan wel de resultaten zijn geboekt; en**
- f) indien van toepassing, de methodes om de bedragen te bepalen en aan te passen.**

3. [...]

4. [...]

Artikel 12

Toezicht en verslaglegging

1. De Commissie stelt uiterlijk op 31 december 202[...]**5** een evaluatieverslag over het instrument op en dient dit in bij het Europees Parlement en de Raad. In het verslag worden het effect en de doeltreffendheid van de in het kader van het instrument genomen maatregelen geëvalueerd.
2. In dat verslag wordt op basis van de raadplegingen van de lidstaten en de belangrijkste belanghebbenden met name een beoordeling gemaakt van de geboekte vooruitgang bij het verwezenlijken van de in artikel 3 vastgestelde doelstellingen.

Artikel 12 a

Toepassing van de regels voor gerubriceerde informatie

- 1. De aan een gemeenschappelijke aanbesteding deelnemende lidstaten en geassocieerde landen bepalen onderling de regelingen die van toepassing zijn op de bescherming van gerubriceerde informatie in het kader van de gemeenschappelijke aanbesteding, in overeenstemming met hun nationale wet- en regelgeving.**

2. **De Commissie beschermt de in het kader van het instrument ontvangen gerubriceerde EU-informatie in overeenstemming met de veiligheidsvoorschriften van Besluit (EU, Euratom) 2015/444.**
3. **De Commissie zet een beveiligd uitwisselingssysteem op voor de uitwisseling van gevoelige en gerubriceerde informatie tussen de Commissie en de lidstaten en geassocieerde landen en, in voorkomend geval, met de aanvragers en de ontvangers. Dat systeem neemt de nationale beveiligingsvoorschriften van de lidstaten in acht.**

Artikel 13

Informatie, communicatie en publiciteit

1. **Zonder afbreuk aan de toepasselijke wet- en regelgeving van de Unie en de lidstaten inzake de bescherming van gevoelige en gerubriceerde informatie,** erkennen de ontvangers van financiering van de Unie de oorsprong ervan en geven zij er zichtbaarheid aan (met name wanneer zij de acties en de resultaten ervan promoten) door meerdere doelgroepen, waaronder de media en het grote publiek, doelgericht en op samenhangende, doeltreffende en evenredige wijze te informeren.
2. De Commissie voert informatie- en communicatieacties uit met betrekking tot het instrument en tot de acties en de resultaten ervan. De aan het instrument toegewezen financiële middelen dragen tevens bij aan de institutionele communicatie over de politieke prioriteiten van de Unie, voor zover zij verband houden met de in artikel 3 genoemde doelstellingen.

Artikel 14
Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Het Europees Defensieagentschap wordt uitgenodigd om de vergaderingen van het comité bij te wonen als waarnemer, teneinde zijn standpunten kenbaar te maken en zijn deskundigheid te delen. De Europese Dienst voor extern optreden wordt eveneens uitgenodigd om de vergaderingen van het comité bij te wonen.
3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Indien door het comité geen advies wordt uitgebracht, neemt de Commissie de ontwerpuitvoeringshandeling niet aan en is artikel 5, lid 4, derde alinea, van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.

Artikel 15

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter